

Հավելված N1
Հայաստանի Հանրապետության
պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահի
2020 թվականի ապրիլի 17-ի
N 337-Ն հրամանի

Օրինակելի ձև

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հիմնադրամի հոգաբարձուների
խորհրդի 29-06-2020 թ. որոշմամբ
«ԷՆԵՐԳԱԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱԶԱԿՑՄԱՆ»
Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
հիմնադրամի 2019 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	ԷՆԵՐԳԱԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱԶԱԿՑՄԱՆ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ԱՐԱԲԿԻՐ ԱՐԱԲԿԻՐ ԹԱՂԱՄԱՍ Զրաշատ 92 29	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.00218	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2003-11-10	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	00081855	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)93169977	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը		
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	g.gharibjanyan@avenueconsulting.am	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
Ռոբերտ Խարազյան		
Լևոն Եղիազարյան		
Տիգրան Գևունի		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
Վահան Սարգսյան		
Ռոբերտ Խարազյան		
Տիգրան Գևունի		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Աստղիկե Պատյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	10	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը	0	
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ	0	
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ծրագրի անվանումը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր	Արթիկի համայնք/ԵՄ ծրագրի համաֆինանսավորում	20720000
8.1.2 Բրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր	ՔՀՔ-ները հանուն կայուն-թափանցիկ էներգետիկ զարգացման	16827167

8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ	0	
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվությունները/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
ՔՀՔ-ները հանուն կայուն-թափանցիկ էներգետիկ զարգացման	16827167	
ԵՄ-ն Հայաստանի կայուն էներգետիկայի համար	33670876	
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	90437000	
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	50498043	

Նշումներ՝

Կից ներկայացվում է աուդիտորական եզրակացությունը՝ 25 թերթից:
թերթերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն**

Էներգախնայողության Աջակցման Հիմնադրամ

31 դեկտեմբերի 2019թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Եկամտի և ծախսերի մասին հաշվետվություն	8
Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք.Երևան 0012

Վաղարշյան 8/1

Հ. + 374 10 260 964

Ֆ.+ 374 10 260 961

Grant Thornton CJSC

8/1 Vagharshyan Str.

0012 Yerevan, Armenia

T + 374 10 260 964

F + 374 10 260 961

Էներգախնայողության

Աջակցման Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է Էներգախնայողության Աջակցման Հիմնադրամի (Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա եկամուտների և ծախսերի, զուտ ակտիվներում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Հիմնադրամի՝ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Հանգամանքի շեշտադրում

Մենք ուշադրություն ենք հրավիրում ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 13-ի վրա, որտեղ ներկայացված է նոր տիպի COVID-19 հիվանդության տարածման ազդեցությունը: Մեր կարծիքը չի ձևափոխվել այս հանգամանքի առնչությամբ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Հիմնադրամի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Հիմնադրամի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված իրավասու մարմինը մտադիր է լուծարել Հիմնադրամը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Բացի այդ, մենք.

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե Հիմնադրամի ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի մասին, ներառյալ ներքին վերահսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունները:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն

Էմիլ Վասիլյան

Առաջադրանքի կատասխանատու

24 հուլիսի 2020թ.

Հոգաբարձուների խորհրդի կազմը

Ռոբերտ Խարազյան

Խորհրդի նախագահ

Տիգրան Գնունի

Խորհրդի անդամ

Վահան Սարգսյան

Խորհրդի անդամ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ծանոթ.		
<i>Ակտիվներ</i>			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ		279	129
Ոչ նյութական ակտիվներ		636	967
		<u>915</u>	<u>1,096</u>
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Կանխավճարներ և դեբիտորական պարտքեր	4	5,955	571
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	5	49,769	63,938
		<u>55,724</u>	<u>64,509</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u>56,639</u>	<u>65,605</u>
<i>Չուտ ակտիվներ և պարտավորություններ</i>			
<i>Չուտ ակտիվներ</i>			
Կուտակված արդյունք		(6,647)	(1,587)
		<u>(6,647)</u>	<u>(1,587)</u>
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	6	915	1,096
		<u>915</u>	<u>1,096</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Եկամտին վերաբերող շնորհներ	7	47,092	60,534
Ստացված փոխառություններ	8	7,106	1,000
Կրեդիտորական պարտքեր	9	7,522	3,916
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		651	646
		<u>62,371</u>	<u>66,096</u>
Ընդամենը զուտ ակտիվներ և պարտավորություններ		<u>56,639</u>	<u>65,605</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2020թ.-ի հուլիսի 24-ին:

Աստղիսե Պատյան
Գործադիր տնօրեն

Գրգորյան Ղարիբջանյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պատրաստվել է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 25-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծանոթ.		
Եկամուտներ			
Շնորհներից եկամուտ	10	51,170	48,176
Ծառայությունների մատուցումից եկամուտ		34,822	3,341
Տոկոսային եկամուտ		36	-
Ընդամենը եկամուտներ		86,028	51,517
Ծախսեր			
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին		(62,917)	(33,095)
Միջոցառումների կազմակերպման ծախսեր		-	(5,357)
Ենթադրամաշնորհային ծախսեր	11	(9,020)	(3,400)
Խորհրդատվական ծախսեր		(4,478)	-
Վարձակալական ծախսեր		(3,629)	(3,036)
Մարկետինգային ծախսեր		(1,642)	-
Գործողման և ներկայացուցչական ծախսեր		(461)	(334)
Մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախսեր		(672)	(40)
Այլ ծախսեր		(5,605)	(2,730)
Այլ ֆինանսական հոդվածներ, զուտ		(2,013)	(5,155)
Ընդամենը ծախսեր		(90,437)	(53,147)
Արդյունք մինչև հարկերը		(4,409)	(1,630)
Շահութահարկի գծով ծախս	12	(651)	(646)
Տարվա արդյունք		(5,060)	(2,276)

Եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 25-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կուտակված արդյունք	Ընդամենը
2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	689	689
Տարվա արդյունք	(2,276)	(2,276)
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(1,587)	(1,587)
Տարվա արդյունք	(5,060)	(5,060)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(6,647)	(6,647)

Զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 25-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա արդյունք	(5,060)	(2,276)
<i>Ճշգրտումներ՝</i>		
Շնորհներից եկամուտ	(51,170)	(48,176)
Մաշվածություն և անորտիզացիա	672	40
Շահութահարկի գծով ծախս	651	646
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	2,013	5,155
<i>Գործառնական արդյունք նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները</i>	<u>(52,894)</u>	<u>(44,611)</u>
Կանխավճարների և դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն		
Դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(1,187)	(510)
Կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	3,606	3,910
<i>Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցներ</i>	<u>(50,475)</u>	<u>(41,211)</u>
Շնորհներից ստացված դրամական միջոցներ և այլ շարժեր, զուտ	33,320	109,806
Վճարված շահութահարկ	(646)	-
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>(17,801)</u>	<u>68,595</u>
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(491)	(1,136)
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործած զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>(491)</u>	<u>(1,136)</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված/(մարված) փոխառություններ, զուտ	6,106	-
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>6,106</u>	<u>-</u>
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ/(նվազում)	(12,186)	67,459
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(1,983)	(5,155)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	63,938	1,634
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	<u>49,769</u>	<u>63,938</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 25-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

Էներգախնայողության Աջակցման Հիմնադրամը (Հիմնադրամ) ստեղծվել է 2003թ.-ին հիմնադիրների կամավոր գույքային վճարների հիման վրա և անդամություն չունեցող, շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող ոչ առևտրային կազմակերպություն է: Հիմնադրամի հիմնադիրներն են՝ Ռոբերտ Խարազյանը, Լևոն Եղիազարյանը և Տիգրան Գնունին:

Հիմնադրամի կառավարման բարձրագույն և հսկողություն իրականացնող մարմինն է Հոգաբարձուների խորհուրդը: Խորհուրդը կազմված է երեք անդամներից, որոնք նշանակվում են ի պաշտոնե:

Հիմնադրամն իրականացնում է՝

- գործարար խորհրդատվություն,
- ուսուցման և վերապատրաստման դասընթացների անցկացում,
- բիզնես ծրագրերի մշակում,
- էներգախնայողության նախագծերի իրականացում,
- ուսումնասիրությունների և հրատարակչության իրականացում,
- գիտական գրքերի և նյութերի ցուցահանդես-վաճառքի կազմակերպում և անցկացում:

Հիմնադրամի գործունեության նպատակներն են.

- նպաստել էներգիայի արդյունավետ օգտագործմանն ու կառավարմանը,
- աջակցել վերականգնող էներգիայի զարգացմանը,
- հանրությանը տեղեկացնել էներգախնայողության առավելությունների վերաբերյալ,
- աջակցել էներգախնայողության և էներգետիկ աղբյուրների արդյունավետ օգտագործման վերաբերյալ քննարկումների կազմակերպմանն ու անցկացմանը,
- աջակցել համատիրությունների կայացմանը,
- աջակցել համայնքների և քաղաքացիների ունակությունների բարձրացմանը՝ էներգախնայողական միջոցառումներ կազմակերպելու և կիրառելու, ինչպես նաև բնապահպանական ծրագրերի իրականացման բնագավառներում:

Հիմնադրամի աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2019թ. կազմել է 10 մարդ (2018թ.՝ 5 մարդ):

Հիմնադրամը գրանցված է Ջրաշատ 92, բն. 29, ք. Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն հասցեում:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԽ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Հիմնադրամն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

Ներկայումս ՖՀՄՍ չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ՝ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար: Եթե ՖՀՄՍ չի տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերպություններին հատուկ գործարքների հաշվառման վերաբերյալ, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի ՖՀՄՍ ընդհանուր սկզբունքների վրա՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԽ) «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հայեցակարգային հիմունքների»:

2.1 Ծանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով:

2.2 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Հիմնադրամի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.3 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Հիմնադրամի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Չնայած ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են ղեկավարության կողմից ներկա ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկացված լինելու վրա, այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին: Հետևաբար, կատարված ենթադրությունները և դատողությունները համապատասխանաբար կճշգրտվեն այն տարում, որում պայմանները կփոխվեն:

2.4 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Հիմնադրամն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2019թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Հիմնադրամի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (<< ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը. 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 479.70 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 537.26 ՀՀ դրամ (2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 483.75 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 553.65 ՀՀ դրամ): Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով (հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը):

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է տարվա արդյունքում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են տարվա արդյունքում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների տարր հանդիսացող համակարգչային տեխնիկայի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը կազմում է 1-8 տարի:

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Հիմնադրամի կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվությունում կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 3 տարի արտոնագրի համար:

3.4 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Հիմնադրամի՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են տարվա արդյունքում, արտացոլված են ֆինանսական եկամուտում կամ այլ ֆինանսական արդյունքներում: Հիմնադրամի ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 14-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով).

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեդջման ազդեցությունը աննշան է, զեդջում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Հիմնադրամի դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և այլ դեբիտորական պարտքերի մեծամասնությունը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները և բանկային հաշիվների մնացորդները:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Հիմնադրամը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են ստացված փոխառությունները և կրեդիտորական պարտքերը: Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 14-ում:

Կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.5 Ծնորհներ

Ծնորհը չի ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է:

Ծնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Հիմնադրամի կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սխտեմատիկորեն փոխանցվում են եկամուտների և ծախսերի մասին հաշվետվություն՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Այլ շնորհները ճանաչվում են սխտեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են: Պետական շնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

Շնորհը, որ Հիմնադրամին հատկացվել է ֆինանսական աջակցություն տրամադրելու նպատակով, այլ ոչ թե որպես որոշակի ծախսումներ կատարելու միջոց, ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանի արդյունքում, երբ Հիմնադրամը ստանում է շնորհը: Այն գումարները, որոնք ստացվել են փոխառություն տրամադրելու համար և չկա վերադարձման պայման, հետագա վերավարկավորումը դիտարկվում է որպես սեփական գործունեություն և վերադարձման ենթակա չէ: Այս գումարները ճանաչվում են զուտ ակտիվներում:

Շնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա:

Դրամաշնորհի խոստումները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ որպես ստացվելիք շնորհներից դեբիտորական պարտքեր, երբ առկա է արժանահավատ հավաստիացում, որ Հիմնադրամը կստանա խոստացված դրամաշնորհը:

3.6 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

3.7 Եկամտի ճանաչում

Ծառայությունների մատուցումից եկամուտ

Ծառայությունների մատուցումից ստացված հասույթը ճանաչվում է, երբ փաստացի մատուցված ծառայություններն ընդունվում են հաճախորդի կողմից՝ հաշվի առնելով որոշակի գնահատված գործարքի ձևավորման աստիճանը, որը հաշվարկվում է որպես փաստացի մատուցվող ծառայության մաս:

Շնորհներից եկամուտ

Այս եկամուտը ճանաչվում է, երբ առկա է հիմնավորված երաշխիք, որ նվիրատվությունը ստացվելու է կամ, երբ նվիրատվությունը փաստացի ստացվել է: Այն ստացված գումարները, որոնց մասով չի կատարվում կից պայման և վերադարձման ենթակա չէ, ճանաչվում են որպես եկամուտ: Այս եկամուտը ներառվում է «Շնորհներից եկամուտ» հոդվածում:

Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ

Այս եկամուտը ներառվում է «Շնորհներից եկամուտ» հոդվածում: Ճանաչման քաղաքականությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 3.5-ում:

4 Կանխավճարներ և դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տրված կանխավճարներ	1,728	500
Ստացվելիք շնորհներից դեբիտորական պարտքեր	4,227	-
Պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքեր	-	71
	<u>5,955</u>	<u>571</u>

5 Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	309	309
Բանկային հաշիվներ	49,460	63,629
	<u>49,769</u>	<u>63,938</u>

6 Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ	2019թ.	2018թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	1,096	-
Տեղափոխում եկամտին վերաբերող շնորհից	491	1,136
Եկամտի ճանաչում (տե՛ս ծանոթ. 10)	(672)	(40)
Տարեվերջի մնացորդ	<u>915</u>	<u>1,096</u>

7 Եկամտին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ	2019թ.	2018թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	60,534	-
Ստացված միջոցներ	37,547	109,806
Տեղափոխում ակտիվներին վերաբերող շնորհ	(491)	(1,136)
Եկամտի ճանաչում (տե՛ս ծանոթ. 10)	(50,498)	(48,136)
Տարեվերջի մնացորդ	<u>47,092</u>	<u>60,534</u>

Ստացված միջոցները ներառում են 33,320 հազար դրամ (2018թ.՝ 109,806 հազար դրամ) դրամական միջոցներ և 4,227 հազար դրամ (2018թ.՝ զրո) խոստումների հիման վրա հաշվեգրած, բայց դեռ չվճարված ֆինանսավորում:

Տարվա ընթացքում ստացված միջոցները բաղկացած են իրականացվող ծրագրերի շրջանակներում ֆինանսավորվող գումարներից: Ֆինանսավորումը բաղկացած է հետևյալ աղբյուրներից.

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2018թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Եվրոպական միություն	-	86,076
Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա ՀԿ	16,827	11,250
Արթիկի համայնք/ԵՄ ծրագրի համաֆինանսավորում	20,720	8,880
Ապարանի համայնք/ԵՄ ծրագրի համաֆինանսավորում	-	3,600
	<u>37,547</u>	<u>109,806</u>

Եկամտին վերաբերող շնորհների տարեվերջի մնացորդը վերաբերում է հետևյալ աղբյուրներին՝

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Եվրոպական միության ծրագիր	47,092	60,534
	<u>47,092</u>	<u>60,534</u>

8 Ստացված փոխառություններ

Հիմնադրամն իր գործադիր տնօրեն՝ Աստղինե Պասոյանից ստացել է անտոկոս փոխառություններ՝ մինչև 1 տարվա մարման ժամկետով:

9 Կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	5,987	2,681
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	1,530	1,148
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	5	87
	<u>7,522</u>	<u>3,916</u>

10 Շնորհներից եկամուտ

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից (տե՛ս ծանոթ. 6)	672	40
Եկամտին վերաբերող շնորհներից (տե՛ս ծանոթ. 7)	50,498	48,136
	<u>51,170</u>	<u>48,176</u>

Եկամտին վերաբերող շնորհներից եկամուտը բաղկացած է հետևյալ աղբյուրներից.

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2018թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Եվրոպական միության ծրագիր	34,161	36,886
Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա ՀԿ ծրագիր	16,337	11,250
	<u>50,498</u>	<u>48,136</u>

11 Ենթադրամաշնորհային ծախսեր

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2018թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Աջակցություն բարեփոխումներին ՀԿ	3,900	1,500
Մարդկային կապիտալի զարգացման տարածքային կենտրոն ՀԿ	2,625	1,400
Կանայք կլիմայում և էներգետիկայում ՀԿ	2,495	500
	<u>9,020</u>	<u>3,400</u>

12 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	651	646
	<u>651</u>	<u>646</u>

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Արդյունք մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՄ)	(4,409)		(1,630)	
Շահութահարկ՝ 20% դրույքաչափով (2018թ.՝ 20%)	(882)	20.0	(326)	20.0
(Չհարկվող եկամուտ)/ չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	1,533	(34.8)	972	(59.6)
Շահութահարկի գծով ծախս	651	(14.8)	646	(39.6)

13 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

2020թ. մարտ ամսին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը 2019թ. դեկտեմբեր ամսին Չինաստանում բռնկված կորոնավիրուսը (COVID-19) դասակարգեց որպես համաճարակ: Կորոնավիրուսի բռնկման ազդեցությունը այս պահին անհայտ է: COVID-19-ի հետ կապված զարգացող իրավիճակը կարող է որոշակի ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի գործունեության շարունակականության կամ գործառնությունների ծավալի վրա: 2020թ. մարտի 16-ին Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը հայտարարել է երկրում արտակարգ իրավիճակ, որը կտևի մինչև 2020թ. օգոստոսի 12-ը: Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ազդեցությունը:

14 Ֆինանսական գործիքներ

14.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության ուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.4-ում:

14.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Ստացվելիք շնորհներից դեբիտորական պարտքեր	4,227	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	49,769	63,938
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	53,996	63,938

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>		
Կրեդիտորական պարտքեր	5,992	2,768
Ստացված փոխառություններ	7,106	1,000
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	13,098	3,768

15 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Հիմնադրամը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Հիմնադրամը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, որը բխում է ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Հիմնադրամն իր ազատ միջոցների մի մասը պահում է Եվրոյով, և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Հիմնադրամին ենթարկվում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացուցված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Հոդված

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Եվրո
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>	
Մնացորդներ բանկերում	21,698
	21,698

Հողված

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Եվրո

Ֆինանսական ակտիվներ

Մնացորդներ բանկերում

50,043

50,043

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի զգայունությունը՝ եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% (2018թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2018թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2018թ.՝ 10%):

Դրամի արժևորումը եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2018թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

	Եվրոյի ազդեցություն	
	2019թ.	2018թ.
Արդյունք	2,170	5,004

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Հիմնադրամի՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Հիմնադրամի պարտքային ռիսկը առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և դեբիտորական պարտքերը:

Ստացվելիք դրամաշնորհները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ առկա է արժանահավատ հավաստիացում, որ Հիմնադրամը կստանա խոստացված դրամաշնորհը: Այս գումարի մնացորդը պարբերաբար ենթարկվում է վերանայման: Ղեկավարության դիտարկման ամբողջ գումարը փոխհատուցվող է:

Բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդների մասով պարտքային ռիսկը կառավարվում է ավանդները տարբեր բանկերում պահելու միջոցով և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական հաստատություններում պահելու միջոցով:

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Հիմնադրամը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2018թ.	Անտոկոս	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		
Մինչև 6 ամիս	5	5
6 ամսից մինչև 1 տարի	13,093	15,830
	<u>13,098</u>	<u>15,835</u>
2018թ.	Անտոկոս	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք (%)		
Մինչև 6 ամիս	87	87
6 ամսից մինչև 1 տարի	3,681	3,681
	<u>3,768</u>	<u>3,768</u>

Հիմնադրամի իրացվելիության դիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը: Հիմնադրամի դրամական միջոցները և տրամադրված փոխառություններն էականորեն գերազանցում են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերը:

16 Պայմանականություններ

16.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Հիմնադրամը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Հիմնադրամի գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Հիմնադրամը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

16.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային

պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

17 Կապակցված կողմեր

Հիմնադրամի կապակցված կողմերը ներառում են իր հիմնադրին և հիմնական ղեկավար անձնակազմը, ինչպես նկարագրված է ստորև:

17.1 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում.

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	16,148	9,400

Հիմնադրամը 2019թ. ընթացքում ստացել է գործադիր տնօրենից անտոկոս փոխառություններ 6,106 հազար դրամ արժեքով: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մնացորդը կազմել է 7,106 հազար դրամ (2018թ.՝ 1,000 հազար դրամ):